

PATVIRTINTA

Kauno Bernardo Brazdžionio mokyklos Direktorės

2021-09-10 įsakymu Nr. (13) V-63

Kauno Bernardo Brazdžionio mokykla OPKUS (Olweus programos kokybės užtikrinimo sistemos) planas 2021-2022 mokslo metams

I. Mokyklos apibūdinimas

Kauno Bernardo Brazdžionio mokykla – dieninė, savarankiško mokymosi bendrojo lavinimo mokykla Kaune, savo veiklą vykdanči dviejuose pastatuose: Partizanų g. 22 ir Radvilėnų pl. 7. vykdanči ikimokyklinio, pradinio, pagrindinio ir papildomo ugdymo programas lietuvių kalba. Mokykloje dirba 72 pedagogai, 41 techninis darbuotojas 6 švietimo pagalbos mokiniui specialistai, 1 visuomenės sveikatos specialistė. Dviejų pastatų teritorija neaptvirta, tad dėl vaikų saugumo įrengtos stebėjimo kameros. Yra stadionas, treniruokliai. Mokykloje yra skaitykla, biblioteka, valgykla, aktų ir sporto salės, erdvūs koridoriai, kur mokiniai gali saugiai pailsėti pertraukų metu. Visi mokyklos darbuotojai rūpinasi, kad visi mokiniai čia jaustųsi saugiai. Mokykla yra atvira bendruomenei, nuolat besimokanti, atvira naujovėms. Mokykloje vykdomas specialiųjų poreikių mokinių ir neformalusis vaikų švietimas, aktyvi socialinė, prevencinė, kultūrinė, sportinė ir pažintinė veikla. Didelis dėmesys skiriamas mokinių saugumui – įgyvendinama patyčių ir smurto prevencijos programa „Olweus“, mokiniams kryptingai teikiama socialinė pagalba.

Mokyklos veiklą reglamentuoja mokyklos nuostatai. Nuo 2017 m. rugsėjo 18d. mokyklai vadovauja direktorė Danguolė Deobald.

II. MOKYKLOS DARBO SU PATYČIOMIS ĮSIPAREIGOJIMAI

OLWEUS patyčių prevencijos programa mokykloje įgyvendinama nuo 2008 metų. Programos tikslas – mokyti visą mokyklos personalą atpažinti, pastebėti patyčias ir tinkamai į jas reaguoti, teikti pagalbą mokiniui, mokytojui ir mokyklai. Programos įgyvendinimo rezultatai rodo, kad mokykloje sumažėjo patyčių tarp bendraamžių. Per šiuos metus, kai vykdoma prevencinė programa, mokiniai įgijo didesnę socialinę kompetenciją, ugdomas mokinių gebėjimas nagrinėti savo elgesį, didinamas mokinių sąmoningumas. Mokiniai skatinami tinkamai elgtis ir netoleruoti patyčių Mokykloje taikomos OPKUS priemonės reiškia sistemingą ir ilgalaikį požiūrį į patyčių prevenciją ir atitinka OPPP kokybės reikalavimus bei pačios mokyklos tikslus ir siekius. Todėl mūsų mokykla ir toliau vadovaujasi šios programos principais, dirba ne tik individualiu, bet klasės ir visos mokyklos lygmeniu. Prijungus Jono Žemaičio-Vytauto mokyklą–daugiafunkcij centrą, pradėta įgyvendinti Olweus patyčių prevencijos programa (iki 2018m. rugsėjo 1 d. šioje mokykloje Olweus patyčių prevencijos programos nebuvo) abiejuose pastatuose. OPKUS integruojama į visas įprastines mokyklos veiklas, klasės valandėles (2 klasės valandėlės per mėnesį). Sėkmingas integravimas yra veiksminga patyčių prevencijos priemonė, prisidedanti prie teigiamo mokyklos įvaizdžio kūrimo.

III. ESAMA PATYČIŲ REIŠKINIO SITUACIJA MOKYKLOJE

Programoje aktyviai dalyvauja visa mokyklos bendruomenė: vyksta MSG grupių mokymai, mokiniams 2 k/mėn. vedamos klasių valandėlės, kuriose kalbama ne tik apie patyčias, bet kartu mokomasi draugiškumo, tolerancijos, pagarbos. MSG organizuojami atsižvelgiant į mokyklos bendruomenės poreikius apie patyčias, mikroklimatą, saugią aplinką, bendravimą ir bendradarbiavimą komandoje, savireguliaciją, poveikio priemones ir jų taikymą mokiniams. Mokinių tėvai informuojami apie mokykloje vykdomą OLWEUS patyčių prevencijos programą bendruose ir klasės tėvų susirinkimuose. Mokyklos internetinėje svetainėje ir elektroniniame dienyne pateikiama informacija apie vykdomą programą, jos efektyvumą, taikomas priemones, veiksmus. Tėvai ne tik aktyviai dalyvauja sprendžiant patyčių atvejus, bet ir teikia siūlymus patyčių atvejams mažinti. Kiekvienais mokslo metais mokykloje atliekama OLWEUS mokinių apklausa, kurios duomenys yra analizuojami mokytojų, tėvų susirinkimuose, MSG grupėse, mokyklos mokinių tarybos susirinkimuose, klasių valandėlių metu, tariamasi kaip gerinti situaciją mokykloje mažinant patyčių skaičių. Siekdami įgyvendinti iškeltą tikslą įvykdėme 2020–2021 m. m. sudarytą Olweus veiklos planą, toliau daug dėmesio skyrėme patyčių prevencijai ir stabdymui. Siekėme, kad patyčių reiškinys ir su juo susiję vaikų sunkumai taptų visiems įprasta, mokyklos kasdienybės tema: darbuotojai, mokiniai ir jų tėvai žinotų šios veiklos stiprybes, kuriant saugią mokyklą. 2020 m. lapkričio mėnesį vykdėme Olweus programos mokinių apklausą, kurioje dalyvavo 383 3-8 klasių mokiniai. Lyginant 2019 metų su 2020 metų tyrimų rezultatus, parodė, jog mokykloje bendras vaikų, patiriančių patyčias, rodiklis sumažėjo 4 %. Išaugo 5 kl. mergaičių iš kurių buvo tyčiojama 2-3 kartus per paskutinius keletą mėnesių skaičius 27,3 %, 2019 m. buvo 11,1 %, taip pat berniukų iš kurių buvo tyčiojama 12,9 %, 2019 m. buvo 8,3%. Tyrimas parodė, kad 8 kl. mergaičių iš kurių buvo tyčiojama sumažėjo -4,8%, buvo -14,6%, taip pat ir berniukų patyrusių patyčias skaičius sumažėjęs: 6,9%, buvo 27,6 %. Mokiniai dažniau patiria patyčias valgykloje, ir kitose mokyklos vietose, palyginus su 2019 m. tyrimu. Šioms problemoms spręsti mokytojai raginami atsakingiau budėti, nepalikti mokinių vieni kabinetuose. Taip, patyčių mokykloje yra, bet labai nedaug. Kolektyvas kuria saugią, draugišką mokyklą. Mokinių mintys rodo, kad mūsų mokykloje jaučiamas įsipareigojimas suprasti draugą, jausti, elgtis taip, kaip norėtum, kad su tavimi elgtųsi. Visiškai išnaikinti patyčių nepavyks, nes toks yra gyvenimas. Jos tęsiasi internetinėje erdvėje, susirašinėjimuose žinutėmis, ypač tarp mergaičių, kurios mėgsta apkalbėti. Tai šiuolaikinio jaunimo ydos. Kai kur patyčių atvejus labai sunku pastebėti. Įgyvendinant OLWEUS programą, rezultatai keičiasi teigiama linkme, kinta ir pačių mokinių nuostatos – daugiau vaikų sako, kad padėtų tam, iš kurio tyčiojama. Ypač svarbu, kad labai sumažėjo ilgalaikių – metus ir ilgiau trunkančių patyčių, kurių psichologinės pasekmės yra itin rimtos ir nukentėjusiajam, ir pačiam smurtautojui.

2019-2020 m.m. mokyklai teko patirti nuotolinio mokymosi iššūkį. Darbo krūvis organizuojant mokymąsi nuotoliniu būdu didėjo ne tik mokytojams, bet ir ugdytiniais: reikėjo daug laiko skirti savarankiškam darbui ir poilsio laiko planavimui, mokymuisi, naujiems įgūdžiams įgyti. Vykstant nuotoliniam mokymuisi mokytojai susidūrė su mokinių netinkamo elgesio ir patyčių situacijomis vaizdo pamokų metu. Padidėjo rizika, kad moksleiviai patirs ar patys įsitrauks į elektronines patyčias. Mokykla siekdama kovoti su elektroninių patyčių apraiškėmis, peržiūrėjo ir atnaujino drausminimo kupetėles, mokiniai buvo supažindinti su atsakomybe bendraujant elektroninėje erdvėje. Susitarimų laikymasis pagerino situaciją- sumažėjo patyčių atvejų.

Įgyvendinat Olweus programą, patyčių mastas mokykloje kito:

2014 metais, berniukų ir mergaičių, iš kurių buvo tyčiojama 2-3 kartus per mėnesį paskutinius keletą mėnesių – 27,5 %, 2015 metais – 27,7 %, 2016 metais – 22,8 %, 2017 metais– 21,6 %, 2018 metais– 21,9 %.

2019 metais, berniukų ir mergaičių, iš kurių buvo tyčiojama 2-3 kartus per mėnesį paskutinius keletą mėnesių – 16,3 %, t.y. procentinis pokytis 25,5%

2020 metais, berniukų ir mergaičių, iš kurių buvo tyčiojami 2-3 kartus per mėnesį paskutinius keletą mėnesių-12,3 %.

*

Mokykla dirba vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymu, mokyklos nuostatais, strateginiu ir metiniu veiklos planu, vidaus darbo tvarkos taisyklėmis ir kitais teisės aktais. Siekiant sumažinti patyčių mastą mokykloje vadovaujama Lietuvos Respublikos, Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, Vaiko gerovės komisijos metiniu veiklos planu, Olweus programos standartu.

III. Olweus programos standartas

2008 m. rudenį mokykla pradėjo diegti Olweus patyčių prevencijos programą (OPPP), nuo 2010 m. įgyvendina Olweus programos kokybės užtikrinimo sistemą (OPKUS). Siekiant nustatyti, ar mokykla atitinka Olweus patyčių prevencijos programos ir Olweus programos kokybės užtikrinimo sistemos standartus, atlikti auditai ir mokyklai suteiktas „Olweus mokyklos“ vardas 2012-2014 m. m., 2014-2016 m. m., 2016-2018 m. m., 2018-2020 m. m., 2020-2022m

Stiprybės	Silpnybės
<ul style="list-style-type: none"> • 2020 m. apklausos rezultatai rodo, kad patyčių mažėja (4 proc.) • Mokykla atvira bendravimui ir bendradarbiavimui. • Mokykla yra 5 kartus sertifikuota Olweus vardo mokykla. • Mokykla dalijasi gerąja patirtimi konferencijų metu, su užsienio šalių mokyklomis. (Ryga, Lvovas) • Puikiai prisitaikė prie nuotolinio mokymo, vykdant Olweus programą. • 2020m. atlikto audito išvados: dalytis gerąja patirtimi su Lietuvos ugdymo įstaigomis vykdančiomis OLWEUS programą. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nesaugios vietos mokykloje: koridoriai, klasės (kai nėra mokytojo), sporto salė/persirengimo kambariai, WC ir kitose vietose. • Ne visada laiku pildomi Olweus dokumentai. • Neapverta mokyklos teritorija. • Sunkiau stabdyti patyčias, kurios vyksta elektroninėje erdvėje. Ypač vykstant nuotoliniam / hibridiniam mokymui. • Kai kurių patyčių atvejų mokykla sumažinti negali.(pvz.)vykstant namo. • Vietos , kur nėra kamerų.
Galimybės	Grėsmės
<ul style="list-style-type: none"> • Kurti saugesnę (be patyčių) mokymosi aplinką. • Įtraukti didesnę skaičių aktyvių mokinių, įgyvendinant OPKUS. • Organizuoti tėvų pedagoginį psichologinį švietimą mokykloje, siekiant pagerinti tėvų pagalbą vaikams. Vykstant nuotoliniam / hibridiniam mokymui. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mokinių socialinio elgesio neigiami pokyčiai, kultūros stoka. • Didėjantis tėvų abejingumas vaikų elgesiui bei netinkamo savo vaiko elgesio toleravimas bei pateisinimas, pedagoginių žinių stoka. • Naujų neigiamų socialinių reiškinių, priklausomybių atsiradimas. • Sunkiai valdomos paslėptos patyčios elektroninėje erdvėje.

Tikslas: laikantis Olweus programos standarto reikalavimų, mokykloje kurti saugią aplinką, pagrįstą mokyklos bendruomenės narių bendravimo ir bendradarbiavimo kultūra, abipusiu pasitikėjimu, stiprinant suaugusiųjų budėjimą nesaugiausiose mokyklos vietose ir laiku pildant Olweus dokumentus.

Uždaviniai:

1. Sudaryti mokytojų budėjimo grafiką, derinant su mokytojais, mokytojams prisiimant atsakomybę už atliktą veiklą.
2. Nepalikti mokinių klasėje be priežiūros, dažniau pastebėti mokinius persirengimo kambariuose.
3. Visiems mokyklos bendruomenės nariams aktyviai, atsakingai pastebėti ir sustabdyti mokinių netinkamo elgesio atvejus (ypač atkreipiant dėmesį koridoriuose kur nėra kamerų).
4. Fiksuoti pastebėtas patyčias registruoti elektroniniam patyčių ir netoleruojamo elgesio žurnale.
5. Įprasta tvarka pildyti OPKUS dokumentus.
6. Gerinti Olweus klasės valandėlių kokybę.
7. Atkreipti 5 kl. auklėtojų dėmesį į tarpusavio bendravimą (sumažinti 0,5 proc.)
8. Laikytis Tvarkų ir tėvams, mokiniams, mokytojams (pavadinimas).

Priemonių planas

(užduočių, atsakomybių, laiko ribų, dokumentų šablonų ir procedūrų aprašas)

Eil. Nr.	Veiklos turinys	Data	Dokumentas, pateikimo galutinis terminas	Atsakingas asmuo	Laukiami rezultatai
1.	Mokytojų ir aptarnaujančio personalo susirinkimai, skirti aptarti kokybės planą, tolimesnes veiklas: tyrimų rezultatus, MSG susirinkimus, vykdomas klasės valandėles ir pan.	2021 m. spalio ir 2022 m. sausis-vasaris, balandis	C4 Kitą dieną po susirinkimo C1 2021 m. iki palaikomojo susitikimo	Direktorius	Darbuotojai sužinos, kaip jie gali prisidėti prie mokyklos budėjimo sistemos gerinimo, OLWEUS ir mokyklos taisyklių taikymo, klasės valandėlių vedimo, patyčių keliamų problemų sprendimo.
2.	5 MSG susirinkimai 1. Olweus programos įgyvendinimo testinimas. Pagrindinės taisyklės, principai, mokykloje priimti	2021 m. rugsėjis, lapkritis, 2022 m. vasaris, balandis, birželis 2021-09	R1 Kitą dieną po susirinkimo	MSG vadovai	Visi darbuotojai prisimins OLWEUS programos procedūras, sprendžiant patyčių atvejus bei mažinant patyčias. Darbuotojai gilins žinias kaip stabdyti, mažinti patyčias mokykloje, perteiks žinias, nuostatas, formuos įgūdžius,

	<p>susitarimai. Olweus programos komponentų įsivertinimas. Klasės vadovo vaidmuo įgyvendinant patyčių prevencijos programą.</p> <p>2. OLWEUS dokumentų (patyčių žurnalas, klasės valandėlės) savalaikis pildymas. Laikomės nuobaudų kopetėlių.</p> <p>3. Mokių apklausos „Patyčių masto nustatymas mokykloje“ rezultatų aptarimas. Olweus programos įsivertinimas. Bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžių stiprinimas. Iškilusių klausimų, problemų susijusių su patyčiomis aptarimas ir sprendimas.</p> <p>4. Patyčių atvejų sprendimas. Lyderystės skatinimas MSG. Einamieji klausimai.</p> <p>5. 2021-2022 mokslo metų veiklų įsivertinimas (stipriosios ir silpnosios pusės).</p>	<p>2021-11</p> <p>2021-02</p> <p>2022-04</p> <p>2022-06</p>			<p>vertybes mokiniams. Įgis naujų kompetencijų.</p>
3.	Koordinacinio komiteto susirinkimai	2021 m. rugsėjis, spalio, 2022m. sausis, balandis	Protokolai Kitą dieną po susirinkimo	Koordinatorius, sekretorė	Teiks pasiūlymus, kaip efektyviau įgyvendinti patyčių prevencijos programą.
4.	Mokymai naujiems programos nariams	2021 m. rugsėjis	R3 Kitą dieną po mokymų	Instruktorius	Nauji mokyklos darbuotojai sužinos apie OLWEUS programos vykdymą, ištrauks į mokykloje vykdomą

5.	Mokinių apklausa	2021 m. lapkritis- gruodis	Apklausa duomenys C1 2021 m. iki audito/ palaikomojo susitikimo	Instruktorius Direktorius	patyčių prevencijos darbą. Apklausa rezultatai bus panaudojami prevencinio darbo efektyvinimui mažinant patyčias, mikroklimato gerinimui.
6.	Priežiūros mokykloje vykdymo grafiko koregavimas	2021 m. rugsėjis ir 2022 m. sausis	C1 2021 m. iki audito/ palaikomojo susitikimo.	Direktorius	Vykdoma intervencija patyčių ir kito nepriimtino elgesio atvejais. Sustiprinamas budėjimas „karštuose“ taškuose, mažinamas patyčių mastas mokykloje.
	Naujai atvykusių mokinių supažindinimas su Olweus patyčių prevencijos programos taisyklėmis	2021 m rugsėjis arba mokslo metų eigoje atvykus naujam mokiniui	E-dienynas pagal R2 formą	1-8 klasių vadovai	
7.	Keturių taisyklių prieš patyčias reguliarius naudojimas	Visus mokslo metus	C2 2021 m. sausio 31 d. ir 2021 m. 1-4 kl. birželio 16 d., 5-8 kl. birželio 23 d.	1-8 klasių vadovai	Mažinti patyčių atvejų skaičių, gerinti mikroklimatą, skatinti laikytis taisyklių.
8	Mokinių konferencija „Mano klasės sėkmė“	2022 birželis		Darbo grupė.1-8 kl. vadovai	Mokiniai pasidžiaugs klasės pasiekimais ir laimėjimais. Kiekviena klasė turės galimybę patirti sėkmės džiaugsmą.
9.	1-8 klasių valandėlės pagal OPPP modelį.	Du kartus per mėnesį rugsėjis/birželis	Tamo dienynas	1-8 klasių vadovai Darbo grupė	Mokiniai įtvirtins ir taikys patyčių prevencijos taisykles, bei aktyviai dalyvaus sprendžiant patyčių atvejus mokinių tarpe. Taip pat diskutuos ir kitais klausimais, susijusiais su mokinių elgesiu, bendravimu, gerbūviu ir aplinka.
10.	Individualūs pokalbiai su mokiniais	Visus mokslo metus	C2 2022 m. sausio 31 d. ir birželio 16d. (1-4 kl.), birželio 23 d. (5-8 kl.).	1-8 klasių vadovai	
11.	Mokinių savivaldos susirinkimai	2021 m. spalio, gruodis, 2022 m. vasaris, kovas, gegužė	R4 Kitą dieną po susirinkimo C3	Pedagogas, atsakingas už mokinių	Mokiniai aktyviai dalyvaus sprendžiant aktualius klausimus susijusius su patyčių masto mažinimu

			2022 m. sausio 31d. ir 2022 m. birželio 23 d.	savivaldos veiklą	mokykloje, teiks pasiūlymus.
12.	Tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimas apie OPKUS visuotiniame susirinkime	2022 m. kovas	C1 2021 m. iki audito/ palaikomojo susitikimo	Direktorius	Tėvai sužinos apie mokykloje vykdomą patyčių prevencijos programą, jos efektyvumą, taikomas
13.	Tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimas apie OPKUS 1-8 klasių susirinkimuose	2 kartus per mokslo metus: rugsėjis ir vasaris	C2 2022 m. sausio 31 d. ir 2022 m. birželio 16d. (1-4 kl.), birželio 23 d. (5-8 kl.).	1-8 klasių vadovai	priemonės, veiksmus. Teiks pasiūlymus ir dalyvaus bendrose veiklose sprendžiant patyčių problemas.
14.	OPKUS plano rengimas ir tvirtinimas	2021m. spalio	Planas 2021 m. spalio 30 d.	Direktorius, koordinadorius, MSG vadovai	OPKUS plane bus išdėstyti tikslai, priemonės ir laiko grafikas, siekiant dirbti pagal OLWEUS programos standarto reikalavimus.
15.	Priminimas mokytojams ir aptarnaujančiam personalui apie patyčių atvejų registraciją, P1 procedūras	2021 m. rugsėjis 2022 m. vasaris	P1 2021 m. gruodžio 15d. ir 2022 m. gegužės 30d. C1 2021 m. iki audito/ palaikomojo susitikimo	Visi mokytojai ir personalo darbuotojai Direktorius	Registruojami netinkamo elgesio atvejai, taikomos poveikio priemonės.
16.	Nukrypimų fiksavimas ir trūkumų pašalinimas	Užfiksavus nukrypimą	A1 Pastebėjus nukrypimą A2 Pašalinus nukrypimą	Atsakingas už veiklą asmuo Direktorius	Registruojami OLWEUS programos vykdymo ir struktūros pažeidimai, nukrypimai. Registruojami OLWEUS programos vykdymo ir struktūros pažeidimai, nukrypimai. Sudaromas veiksmų planas.